

Con. 400 & (a)-12.
(BM-1038-1039)

TJB Com Financial Accounting
Auditing - Paper V
REVISED COURSE - [NEW PATTERN] M.A.

BM-1038

APR 2012

(2 Hours)

[Total Marks : 60]

- N.B. :** (1) All questions are compulsory and carry 15 marks each.
(2) Working notes should form part of your answer.
(3) Proper presentation and neatness is essential.
(4) Use of simple calculator is allowed.

1. M/s. MILIND PRODUCTS LTD. furnish you their Profit and Loss Account for the year 15 ending 31st March, 2011 and Balance Sheet as on that date.

PROFIT AND LOSS ACCOUNT

Dr.		Cr.	
Particulars	₹	Particulars	₹
To Cost of Goods Sold	9,50,000	By Sales	16,00,000
To Operating Expenses	2,57,000		
To Interest	43,000		
To Provision for Taxation	1,75,000		
To Net Profit c/d.	1,75,000		
	16,00,000		16,00,000
To Provision for Dividend	70,000	By Balance b/f.	50,000
To Balance c/f.	1,55,000	By N. P. b/d.	1,75,000
	2,25,000		2,25,000

BALANCE SHEET

LIABILITIES		ASSETS	
	₹		₹
Equity Share Capital (₹ 10 each)	2,50,000	Land and Building	5,00,000
10% Preference Share Capital (₹100 each)	2,00,000	Plant and Machinery	3,50,000
General Reserves	2,50,000	Copy Rights	1,00,000
Profit and Loss A/C	1,55,000	Furniture	2,00,000
Securities Premium	50,000	Stock	3,00,000
9% Debentures	2,00,000	Debtors	2,00,000
Public Deposits	2,50,000	Bills Receivables	1,00,000
Accounts Payable	2,50,000	Cash and Bank	50,000
Bank Overdraft	50,000	Advance Tax	1,00,000
Provision for Taxation	1,75,000		
Provision for Dividend	70,000		
	19,00,000		19,00,000

Market price per Equity Share ₹ 25.

Closing Stock is ₹ 1,00,000 less than the opening stock.

Calculate following Ratios—

- (a) Operating Ratio
(b) Stock Turnover Ratio
(c) Stock Working Capital Ratio
(d) Dividend Payout Ratio
(e) Return on Equity Share Capital.

Vertical statement of accounts not expected.

OR

[TURN OVER

Con. 400-BM-1038-12.

2

1. The following balances appear in the books of M/s. Bhushan Ltd. for the year ended 31st March, 2011. You are required to prepare a Revenue statement in vertical form. 15

PARTICULARS	₹	PARTICULARS	₹
Opening Stock	50,000	Sales Return	20,000
Net profit b/f from P.Y.	60,000	Profit on Sale of Investment	5,000
Office Rent	5,000	Loss by Fire	5,000
Carriage inward	20,000	Closing Stock	40,000
General Reserve	40,000	Purchases	2,00,000
Wages	72,000	Postage and Telegram	5,000
Octroi	5,000	Provision for Tax	30,000
Office Staff Salaries	40,000	Sales	6,20,000
Audit Fees	20,000	Dividend on Shares Held	25,000
Advertisement	25,000	Carriage Outward	5,000
Finance Expenses	25,000	Warehouse Expenses	5,000
Loss on Sale of Asset	30,000	Import Duty	3,000
Depreciation :		Proposed dividend	35,000
Plant and Machinery	15,000		
Furniture	16,000		
Delivery Van	14,000		

2. Radhika Manufacturing Limited presents the following information for 2011-12. 15
Estimated Yearly Production and Sales = 60,000 units
Estimated Cost Elements per unit.

Raw Materials	₹ 5
Wages	₹ 3
Overheads	₹ 2
Selling Price	₹ 12

Further Information :

- (1) The company extends two months credit to the debtors.
 - (2) The company maintains one month's stock of Raw materials.
 - (3) The company maintains one month's stock of finished goods.
 - (4) The processing period is one month.
 - (5) The company is allowed two months credit by suppliers.
 - (6) Wages and Overheads are paid one month in arrears.
 - (7) The cash and bank balance is expected to be equal to ₹ 25,000/-.
 - (8) There is regular purchase, production and sales cycle.
 - (9) During production process wages and overheads accrue evenly.
 - (10) Debtors are to be calculated on cost basis.
 - (11) 20% of the customers pay one month in advance.
- Prepare statement showing an estimate of working capital.

OR

2. (a) Narayan Ltd. presents you the following information :— 8

PARTICULARS	PROJECT
Investment Required (₹)	60,000
Estimated Life in Years	5-Years
Expected Sales per Year (₹)	80,000
Expenses per Year :	
Direct Material - (₹)	32,000
Direct Wages - (₹)	10,000
Overheads Cash : (₹)	15,000
Depreciation - (₹)	12,000
Income Tax	30%

Note : Expected Rate of Return @10%

Year	0	1	2	3	4	5
Present Value (PV) Factor	1-000	0-909	0-826	0-751	0-683	0-621

You are required to calculate (1) Pay back Period and (2) Profitability Index.

- (b) Following are the Balance Sheets of M/s. Raj Ltd., as on 31st March, 2010 and 2011. 7

BALANCE SHEETS

As at 31st March.

LIABILITIES	2010 ₹	2011 ₹	ASSETS	2010 ₹	2011 ₹
Share Capital	9,25,000	9,75,000	Fixed Assets	9,50,000	8,75,000
General Reserve	2,50,000	3,50,000	Investment	2,25,000	3,00,000
Current Liabilities	2,50,000	3,31,000	Current Assets	4,50,000	7,25,000
13% Debentures	2,00,000	2,44,000			
	16,25,000	19,00,000		16,25,000	19,00,000

Prepare a Comparative Balance Sheet from the above, in vertical form.

3. Following are the Summarised Balance Sheets of M/s. Sanghi Bros. Ltd. 15

BALANCE SHEETS

LIABILITIES	31-3-10 ₹	31-3-11 ₹	ASSETS	31-3-10 ₹	31-3-11 ₹
Equity Share Capital	1,00,000	1,00,000	Cash on Hand	22,000	8,000
General Reserve	30,000	30,000	Cash at Bank	23,000	37,000
Profit and Loss A/C	45,000	33,000	Sundry Debtors	33,000	22,000
12% Debentures (F.V. ₹100 each)	45,000	35,000	Marketable Investments	55,000	38,000
Current Liabilities	55,000	54,000	Stock in Trade	41,000	52,000
			Land and Buildings	75,000	60,000
			Plant and Machinery	26,000	35,000
Total	2,75,000	2,52,000	Total	2,75,000	2,52,000

Additional Information :

- Interim Dividend @10% was paid during the year 2010-11.
- New machinery for ₹ 15,000 was purchased and an old machine costing ₹ 6,000 (accumulated depreciation ₹ 3,000) was sold at book value.
- Debentures were redeemed by purchasing from open market @ ₹ 90 per debenture and profit credited to Profit and Loss A/c.

You are required to prepare Cash flow Statement for the year ended 31st March, 2011 in accordance with the AS-3 using indirect method.

OR

3. (a) Calculate Trend Percentage from the following information extracted from financial statements of M/s. Pranita Ltd., after arranging in Vertical Form. 8

BALANCE SHEETS

As on 31st March.

PARTICULARS	2009 ₹	2010 ₹	2011 ₹
Assets :			
Fixed Assets	43,200	45,360	54,000
Investments	3,600	1,800	3,600
Current Assets	48,600	60,408	70,380
	95,400	1,07,568	1,27,980
Liabilities : Share Capital	52,200	61,200	73,800
Bank Loan	10,800	10,800	14,580
Current Liabilities	32,400	35,568	39,600
	95,400	1,07,568	1,27,980

[TURN OVER

Con. 400-BM-1038-12.

4

INCOME STATEMENTS
For the year ended 31st March.

PARTICULARS	2009 ₹	2010 ₹	2011 ₹
Net Sales	40,000	44,000	48,000
<i>Less</i> : Cost of Sales	30,000	36,000	36,000
Gross Margin	10,000	8,000	12,000
<i>Less</i> : Operating expenses	4,000	2,000	3,600
Operating Profit	6,000	6,000	8,400

- (b) The following is the incomplete Trading Account of M/s. SAMEENA Ltd. for the year ended 31st March, 2011.

TRADING ACCOUNT

Dr.		Cr.	
PARTICULARS	₹	PARTICULARS	₹
To Opening Stock	?	<i>By Sales</i> :	
<i>To Purchases</i> :		Cash	?
Cash	?	Credit	?
Credit	?	By Goods destroyed by Fire	50,000
To Gross Profit c/f.	?	By Closing Stock	?
	?		?

The following information is available :—

- (1) Creditors ₹ 3,00,000, Bills Payable ₹ 2,00,000 and Debtors ₹ 2,00,000.
- (2) Debtors Turnover Ratio 30 days (360 days in a year)
- (3) Total Sales ₹ 32,00,000.
- (4) Gross Profit Ratio 25%
- (5) Creditors Turnover Ratio 4 Times.
- (6) Stock Turnover Ratio 4-8 times.
- (7) Opening Stock is ₹ 50,000 higher than the closing stock.

You are required to complete the above Trading Account.

4. (a) Rewrite the following sentences by selecting most appropriate choice. 8
- The capital required to ensure the effective use of fixed assets and support the normal operations of the business is known as—
 - (a) Permanent Working Capital
 - (b) Variable Working Capital
 - (c) Temporary Working Capital
 - (d) Floating Working Capital
 - In pay-back period method, the annual cash inflow means—
 - (a) Net Profit After Tax
 - (b) Net Profit After Tax and Depreciation
 - (c) Net profit Before Tax
 - (d) Net profit After Tax plus Depreciation
 - The transactions resulting in change in size and composition of the Shareholders Funds and Loan Funds are considered under—
 - (a) Operating activities
 - (b) Investing activities
 - (c) Financing activities
 - (d) None of these

Con. 400-BM-1038-12.

5

- Income earned from activities other than normal business is—
 - (a) Operating Income
 - (b) Non-operating Income
 - (c) Net Profit
 - (d) All of the above
- Short term solvency ratio measures the ability of the firm to pay—
 - (a) Proprietors' Funds
 - (b) Current Liabilities
 - (c) Loan Funds
 - (d) All the Above
- As per MIS, Tactical Decisions are taken by—
 - (a) High Level Managers
 - (b) Middle Level Managers
 - (c) Line Managers
 - (d) None of the above
- Reserve and Surplus and Fictitious Assets are _____ respectively to determine Shareholders' Funds—
 - (a) Deducted and Added
 - (b) Added and Deducted
 - (c) Added and Added
 - (d) Deducted and Deducted
- Public Deposits accepted are—
 - (a) Investment
 - (b) Secured Loan
 - (c) Unsecured Loan
 - (d) Working Capital

(b) Match the columns with most appropriate choice and rewrite.

7

Group A

- Average Rate of Return
- Current Ratio
- Net Present Value
- Operating Activities
- Pay Back Period
- Strategic Decisions
- Trend Statements

Group B

- Short Term Solvency
- Middle Management
- Maximum Profits
- Initial Capital Cost
- Horizontal Analysis
- Gross Profit
- Discounted Cash Flows
- High Level Managers
- Annual Profits

OR

4. Solve :

15

- (1) Sales ₹ 4,00,000 ; Gross Profit is 35% ; Operating Expenses are ₹ 90,000.
Find out Profit after Tax assuming income tax @30%.
- (2) Sales ₹ 6,25,000 ; Gross Profit 25% on cost ; Stock Turnover Ratio is 5 times.
Closing Stock is ₹ 25,000 higher than Opening Stock.
Find out Value of Closing Stock.

[TURN OVER

Con. 400-BM-1038-12.

6

(3) Particulars	Project
Investment Required	₹ 70,000
Estimated Life in Years	5
Expected Sales per year	₹ 1,00,000
Expenses per year :	
Direct Materials	₹ 43,000
Direct Wages	₹ 17,000
Overheads - Cash	₹ 18,000
Depreciation	₹ 14,000
Income Tax	30%

Calculate Average Rate of Return on Average Investment.

(4) From the followings, calculate the amount of net effect on cash and cash equivalents—

A/c	Opening Balance	Closing Balance
	₹	₹
Cash	25,000	37,000
Bank Overdraft	76,000	50,000

(5) Annual Sales ₹ 18,00,000 with gross profit ratio of 25%. Of the total sales 50% on cash basis and balance on credit basis. Calculate the amount of sundry debtors on cost basis if customers are offered one month's credit.

(मराठी रूपांतर)

सुधारित अभ्यासक्रम - [नवीन आकृतीबंध]

(२ तास)

(एकूण गुण : ६)

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. त्यांना प्रत्येकी १५ गुण आहेत.
 (२) कृती नोंदीचा तुमच्या उत्तरात समावेश करा.
 (३) योग्य सादरीकरण व नीटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
 (४) साधे गणकयंत्र वापरावे.

१. मे. मिलिद प्रोडक्ट लि.ने आपले ३१ मार्च, २०११ अखेरचे नफा-तोटा पत्रक व त्याच तारखेचे ताळेबंद सादर केले आहे.

नफा-तोटा खाते

नावे	₹	तपशील	जमा
माल विक्रीचा परिलय	९,५०,०००	विक्री	१६,००,०००
कार्यवाहीन खर्च	२,५७,०००		
व्याज	४३,०००		
कर तरतूद	१,७५,०००		
निव्वळ नफा	१,७५,०००		
	१६,००,०००		१६,००,०००
लाभांश तरतूद	७०,०००	मागील नफा	५०,०००
शिल्लक	१,५५,०००	निव्वळ नफा	१,७५,०००
	२,२५,०००		२,२५,०००

Con. 400-BM-1038-12.

7

ताळेबंद

देयता	₹	मालमत्ता	₹
सामान्य भागभांडवल (₹ १० प्रत्येकी)	२,५०,०००	जमीन व इमारत	५,००,०००
१०% अग्रहक भाग भांडवल (प्रत्येकी ₹ १००)	२,००,०००	यंत्र व संयंत्र	३,५०,०००
साधारण निधी	२,५०,०००	प्रत हक	१,००,०००
नफा-तोटा खाते	१,५५,०००	फर्निचर	२,००,०००
भाग अधिमूल्य	५०,०००	मालसाठा	३,००,०००
९% कर्जरीखे	२,००,०००	कणका	२,००,०००
सार्वजनिक ठेवी	२,५०,०००	येणे वृद्ध्या	१,००,०००
देय खाते	२,५०,०००	रोख व बँक	५०,०००
बँक अधिकर्ष	५०,०००	आगावू कर	१,००,०००
करासाठी तरतूद	१,७५,०००		
लाभांशासाठी तरतूद	७०,०००		
	१९,००,०००		१९,००,०००

प्रत्येक सामान्य भागाचे बाजार मूल्य ₹ २५ आहे.

अखेरचा शिल्लक मालसाठा हा आरंभीच्या मालसाठ्यापेक्षा ₹ १,००,०००ने कमी आहे.

वरील माहितीच्या आधारे खालील अनुपात काढा--

- (१) कार्यवाहीन अनुपात
- (२) साठा उलाढाल अनुपात
- (३) साठा खेळते भांडवल अनुपात
- (४) लाभांश देय अनुपात
- (५) सामान्य भागभांडवलावरील परतावा.

खात्याची उभ्या स्वरूपातील पत्रके अपेक्षित नाहीत.

किंवा

१. मेसर्स भूषण लिमिटेडच्या पुस्तकात ३१ मार्च, २०११ अखेर खालील बाबी दिसतात. उभ्या प्रारूपात उत्पन्नाचे पत्रक तयार करा. १५

तपशील	₹	तपशील	₹
आरंभीचा साठा	५०,०००	विक्री परत	२०,०००
मागील वर्षाचा निव्वळ नफा पुढे आणला	६०,०००	गुंतवणूक विक्रीवरील नफा	५,०००
कार्यालय भाडे	५,०००	आगीमुळे तोटा	५,०००
खरेदी वाहतूक भाडे	२०,०००	वर्षाअखेरचा साठा	४०,०००
साधारण निधी	४०,०००	खरेदी	२,००,०००
मजुरी	७२,०००	टपाल व तार	५,०००
जकात	५,०००	करासाठी तरतूद	३०,०००
कार्यालय कर्मचारी पगार	४०,०००	विक्री	६,२०,०००
अंकेक्षण फी	२०,०००	धारण केलेल्या भागावरील लाभांश	२५,०००
जाहिरात	२५,०००	विक्रीवरील वाहतूक	५,०००
वित्तीय खर्च	२५,०००	गोदाम खर्च	५,०००
मालमत्ता विक्रीवरील तोटा	३०,०००	आयात कर	३,०००
मसारा :		सूचविलेला लाभांश	३५,०००
यंत्र व संयंत्र	१५,०००		
फर्निचर	१६,०००		
वितरण वाहन	१४,०००		

[TURN OVER

Con. 400-BM-1038-12.

8

१५

२. राधिका मॅन्युफॅक्चरिंग लिमिटेडने खालील माहिती वर्ष २०११-१२ साठी दिली आहे.

अंदाजीत वार्षिक उत्पादन व विक्री = ६०,००० नग

अंदाजीत परिव्यय रचना प्रतिनग :

कच्चा माल	₹	५
मजुरी	₹	३
उपरी परिव्यय	₹	२
विक्री किंमत	₹	१२

अधिक माहिती--

- (१) कंपनी ऋणकोंना दोन महिन्यांची उधारी देते.
- (२) कंपनी एक महिन्याचा कच्च्या मालाचा साठा ठेवते.
- (३) कंपनी एक महिन्याचा तयार मालाचा साठा ठेवते.
- (४) प्रक्रियेचा कालावधी एक महिना आहे.
- (५) कंपनीला पुरवठादार दोन महिन्यांची उधारी देतात.
- (६) मजुरी व उपरी परिव्यय एक महिन्याच्या उधारीने दिले जातात.
- (७) रोख व बँक शिल्लक ₹ २५,००० असेल.
- (८) खरेदी, उत्पन्न व विक्रीचा प्रवाह नियमित असेल.
- (९) उत्पादन प्रक्रियेत मजुरी व उपरी परिव्यय सम राहिल.
- (१०) ऋणकोची रक्कम परिव्ययावर काढावी.
- (११) २०% ग्राहक एक महिन्याचे अग्रिम भुगतान करतात.

अंदाजित खेळते भांडवल पत्रक तयार करा.

किंवा

२. (अ) नारायण लिमिटेडने खालील माहिती पुरविलेली आहे.

तपशील	प्रकल्प
आवश्यक गुंतवणूक (₹)	६०,०००
अपेक्षित आयुष्यमान (वर्षांमध्ये)	५ वर्षे
वार्षिक अपेक्षित विक्री (₹)	८०,०००
वार्षिक खर्च :	
प्रत्यक्ष माल (₹)	३२,०००
प्रत्यक्ष मजुरी (₹)	१०,०००
उपरी परिव्यय-रोख (₹)	१४,०००
घसारा (₹)	१२,०००
आयकर	३०%

टीप : अपेक्षित परतावा दर १०% आहे.

सद्य मुल्य तक्ता @१०%

वर्ष	०	१	२	३	४	५
₹ १/-ची सद्य किंमत	१	०.९०९	०.८२६	०.७५१	०.६८३	०.६२१

खालील माहिती काढा :

- (१) रकमेचा परतफेड कालावधी
- (२) नफा-क्षमता निर्देशांक.

Con. 400-BM-1038-12.

9

(ब) मे. राज लि.चे ३१ मार्च, २०१० आणि २०११चे ताळेबंद खालीलप्रमाणे आहेत.

७

ताळेबंद
३१ मार्च अखेरचे

देयता	२०१० ₹	२०११ ₹	संपत्ती	२०१० ₹	२०११ ₹
भागभांडवल	९,२५,०००	९,७५,०००	स्थिर मालमत्ता	९,५०,०००	८,७५,०००
सामान्य निधी	२,५०,०००	३,५०,०००	गुंतवणूक	२,२५,०००	३,००,०००
चालू देणी	२,५०,०००	३,३१,०००	चालू मालमत्ता	४,५०,०००	७,२५,०००
१३% कर्जरोखे	२,००,०००	२,४४,०००			
	१६,२५,०००	१९,००,०००		१६,२५,०००	१९,००,०००

वरील माहितीवरून उभ्या स्वरूपातील तुलनात्मक ताळेबंद तयार करा.

३. मे. सांधी ब्रदर्स लि. यांचे संक्षिप्त ताळेबंद खालीलप्रमाणे :-

१५

ताळेबंद

देयता	३१-३-२०१०	३१-३-२०११	संपत्ती	३१-३-२०१०	३१-३-२०११
सामान्य भाग भांडवल	१,००,०००	१,००,०००	हाती रोख शिल्लक	२२,०००	८,०००
सामान्य निधी	३०,०००	३०,०००	बँक शिल्लक	२३,०००	३७,०००
नफातोटा खाते	४५,०००	३३,०००	कणको	३३,०००	२२,०००
१२% कर्ज फेजे (दर्शनी मूल्य प्रत्येकी १००)	४५,०००	३५,०००	बाजार गुंतवणूक	५५,०००	३८,०००
धनको	५५,०००	५४,०००	मालमत्ता	४१,०००	५२,०००
			जमीन व इमारत	७५,०००	६०,०००
			संयंत्र व यंत्र	२६,०००	३५,०००
एकूण	२,७५,०००	२,५२,०००	एकूण	२,७५,०००	२,५२,०००

अधिक माहिती :

- (अ) २०१०-११ सालात १० टके दराने अंतरीम लाभांश दिलेला आहे.
- (ब) ₹ १५,०००चे नवीन यंत्र खरेदी केले असून एक जुने यंत्र ज्याची किंमत ₹ ६,००० (संचित घसारा ₹ ३,०००) होती ते पुस्तकीमुल्याने विकण्यात आले आहे.
- (क) खुल्या बाजारातून ₹ ९० प्रती कर्जरोखा या दराने कर्जरोखे खरेदी करून, रद्द करण्यात आले आहेत व झालेला नफा, नफा-तोटा खाती वर्ग करण्यात आला.

वरील माहितीवरून ३१ मार्च, २०११ अखेरचे AS-3 प्रमाणे अप्रत्यक्ष पद्धतीने, रोख प्रवाह पत्रक तयार करा.

किंवा

३. (अ) खाली दिलेल्या अर्थिक पत्रकांच्या माहितीच्या आधारे मेसर्स प्रणिता लिमिटेड कंपनीचे कलदर्शक पत्रक उभ्या प्रारूपात तयार करा.

८

ताळेबंद
३१ मार्च अखेरचे

तपशील	२००९ ₹	२०१० ₹	२०११ ₹
मालमत्ता :			
स्थिर मालमत्ता	४३,२००	४५,३६०	५४,०००
गुंतवणुक	३,६००	१,८००	३,६००
चालू मालमत्ता	४८,६००	६०,४०८	७०,३८०
	९५,४००	१,०७,५६८	१,२७,९८०
देयता :			
भाग भांडवल	५२,२००	६१,२००	७३,८००
बँक कर्ज	१०,८००	१०,८००	१४,५८०
चालू देणी	३२,४००	३५,५६८	३९,६००
	९५,४००	१,०७,५६८	१,२७,९८०

[TURN OVER

उत्पन्न पत्रक
३१ मार्च अखेरचे

तपशील	२००९	२०१०	२०११
एकूण विक्री (₹)	४०,०००	४४,०००	४८,०००
विक्री परिष्वय (₹)	३०,०००	३६,०००	३६,०००
ढोबळ नफा (₹)	१०,०००	८,०००	१२,०००
कार्यवाहीन खर्च (₹)	४,०००	२,०००	३,६००
कार्यवाहीन नफा (₹)	६,०००	६,०००	८,४००

(ब) मे. समीना लि.चे ३१ मार्च, २०११ अखेरचे व्यापारी खाते खाली दिले आहे.

व्यापारी खाते

नावे	तपशील	₹	तपशील	₹
	आरंभीचा साठा	?	विक्री :	
	खर्ची :		रोख	?
	रोख	?	उधार	?
	उधार	?	आगीमुळे माल नष्ट झाला	५०,०००
	ढोबळ नफा	?	अखेरचा शिल्लक साठा	?
		?		?

खालील माहिती उपलब्ध आहे :

- (१) धनको ₹ ३,००,०००, देय हुंडी ₹ २,००,००० आणि ऋणको ₹ २,००,०००.
- (२) ऋणको उलाढाल अनुपात ३० दिवस (वर्षात ३६० दिवस)
- (३) एकूण विक्री ₹ ३२,००,०००.
- (४) ढोबळ नफा अनुपात २५%.
- (५) धनको उलाढाल अनुपात ४ वेळा.
- (६) साठा उलाढाल अनुपात ४.८ वेळा.
- (७) आरंभीचा शिल्लक साठा हा अखेरच्या शिल्लक साठ्यापेक्षा ₹ ५०,०००ने अधिक आहे.

वरील व्यापारी खाते पूर्ण करा.

४. (अ) योग्य विकल्प निवडून खालील वाक्य पूर्ण करा :-

- स्थिर मालमतेचे प्रभावी उपयोगासाठी व साधारण व्यापारी कार्यवाहीन क्रियेसाठी लागणारे भांडवल असते.

(अ) कायम खेळते भांडवल	(क) खेळते भांडवल
(ब) बदलते खेळते भांडवल	(ड) प्रभावी खेळते भांडवल
- रकमेचा परत फेड कालावधी पद्धतीत वार्षिक रोख स्रोत म्हणजे.....

(अ) करपश्चात निव्वळ नफा	(क) करपूर्व निव्वळ नफा
(ब) घसारा व करपश्चात निव्वळ नफा	(ड) करपश्चात निव्वळ नफा अधिक घसारा
- ज्या व्यवहारांनी भागधारकांच्या निधीची व कर्ज निधीची आकार व रचना बदलते ते व्यवहार यांत मोडतात.

(अ) कार्यवाहीन क्रिया	(क) वित्तीय क्रिया
(ब) गुंतवणूक क्रिया	(ड) यापैकी काहीही नाही
- नियमित व्यवसायाव्यतिरिक्त मिळालेले उत्पन्न असते.

(अ) कार्यवाहीन उत्पन्न	(क) निव्वळ नफा
(ब) अकार्यवाहीन उत्पन्न	(ड) वरील सर्व
- अल्पकालीन देय अनुपात हा व्यवसाय संस्थेची देय क्षमता दर्शविते.

(अ) स्वामित्व निधी	(क) कर्ज निधी
(ब) चालू देयता	(ड) वरील सर्व

- व्यवस्थापन माहिती पद्धतीनुसार डाचपेचाचे निर्णय घेतात.
 - (अ) उच्चश्रेणी व्यवस्थापक
 - (ब) मध्यम स्तरीय व्यवस्थापक
 - (क) कनिष्ठ स्तरीय व्यवस्थापक
 - (ड) यापैकी एकही नाही
- भागधारकांचा निधी निश्चित करताना निधी व वाढावा आणि कल्पनीक नालमत्ता अनुक्रमे
 - (अ) वजा करतात व मिळवतात
 - (ब) मिळवतात व वजा करतात
 - (क) मिळवतात व मिळवतात
 - (ड) वजा करतात व वजा करतात
- स्वीकृत ठेवी आहेत.
 - (अ) गुंतवणूक
 - (ब) शरण कर्ज
 - (क) विनातारण कर्ज
 - (ड) खेळते भांडवल

(ब) अचूक उत्तराची निवड करून स्तंभ जुळणी करा व पुन्हा लिहा :--

गट अ

- सरासरी उत्पन्न दर
- चालु अनुपात
- निव्वळ रोख किंमत
- कार्यवाहीन क्रिया
- रकमेचा परतफेड कालावधी
- धोरणात्मक निर्णय
- कल पत्रक

गट ब

- अल्पकालीन आर्थिक सुबत्ता
- मध्यम व्यवस्थापन
- अधिकतम नफा
- सुस्थातीचा भांडवल परिव्यय
- आडचे विश्लेषण
- दोबळ नफा
- सूट रोख प्रवाह
- उच्च दर्जाचे व्यवस्थापक
- वार्षिक नफा

किया

४. सोडवा :--

- (१) विक्री ४,००,००० ₹, दोबळ नफा ३५%, कार्यवाहीन खर्च ९०,००० ₹, ३०% आयकर गृहीत धरून करानंतरचा नफा काढा. १५
- (२) विक्री ६,२५,००० ₹, दोबळ नफा परिव्ययाच्या २५% आहे. साठा उलाढाल अनुपात ५ वेळा आहे. अखेरचा साठा प्रारंभीच्या साठ्यापेक्षा २५,००० ₹ नी जास्त आहे. अखेरच्या साठ्याचे मूल्य काढा.

तपशिल	प्रकरण
आवश्यक गुंतवणूक	₹ ७०,०००
अपेक्षित आयुष्य वर्षांमध्ये	५
वर्षाची अपेक्षित विक्री	₹ १,००,०००
वार्षिक खर्च :	
प्रत्यक्ष माल	₹ ४३,०००
प्रत्यक्ष मजुरी	₹ १७,०००
उपरी परिव्यय रोख	₹ १८,०००
पसारा	₹ १४,०००
आयकर	३०%

सरासरी गुंतवणुकीवर सरासरी उत्पन्नाचा दर काढा.

- (४) खाली दिलेल्यावरून निव्वळ रोख व रोख समकक्ष परिणाम काढा.

खाते	आरंभीची शिद्धक ₹	अखेरची शिद्धक ₹
रोख	२५,०००	३७,०००
बँक उचल	७६,०००	५०,०००

- (५) वार्षिक विक्री १८,००,००० ₹, दोबळ नफा अनुपात २५% धरून आहे. एकूण विक्रीपैकी ५०% रोख व उर्वरित उधार विक्री आहे.

जर ग्राहकांना १ महिन्याची उधारीची सवलत दिली तर परिव्ययाच्या आधारे विविध घनकांची रकम काढा

[TURN OVER